

Недоношені діти

О.С.Яблонь,
професор, д.м.н., зав.
кафедри педіатрії №1

Недоношений новонароджений

- Пологи, що відбулися до закінчення повного 37 тижня вагітності
- Серед дітей, що мають масу тіла менше 2500, кожен третій – доношений
- Межа життєздатності – 22 тижні вагітності і маса тіла 500 г (до 2007 року – 28 тижнів і маса тіла 1000 г)

Класифікація новонароджених за масою тіла

- Мала маса тіла – менше 2500 г
- Дуже мала маса тіла – менше 1500 г
- Надзвичайно мала маса тіла – 500-999г.

Класифікація відповідності маси тіла до гестації

- Завеликі до гестаційного віку ($>P90$)
- Відповідні до гестаційного віку ($P10-90$)
- Замалі до гестаційного віку ($<P10$)

Термінологія

- Гестаційний вік
- Постконцептуальний вік
(постменструальний вік) = гестаційний вік
(тижні) + хронологічний вік (тижні)
- Недоцільно визначення ступеня недоношеності

Частота передчасних пологів

- 5-10%
- Україна - 4,4-5%
- США – 11%
- Частота недоношених до 32 тижнів – 1%

Причини невиношування вагітності

- **1. Соціально-економічні**
- Професійні шкідливості
- Паління (матері і батька), наркотики, зловживання алкоголем
- Бідність
- Низький рівень освіти батьків
- Небажана вагітність (в 2 рази частіше)

Причини невиношування вагітності

- **2. Соціально-біологічні**
- Вік матері (<17 та >35 років), батька (<17 років)
- Погане харчування вагітної жінки
- Попередні аборти
- Субклінічна інфекція та бактеріальне носійство (багато статевих партнерів)

Причини невиношування вагітності

- **3.Медичні чинники**
- Екстрагенітальні захворювання
- Антифосфоліпідний синдром
- Хронічні захворювання сечо-статевої сфери
- Оперативні втручання під час вагітності
- Гестоз тривалістю більше 4 тижнів
- Екстракорпоральне запліднення
- Багатоплідна вагітність

Патофізіологія недоношеності: ЦНС

- Слабкість і виснажуваність фізіологічних рефлексів
- Гіпотонія м'язів
- Сповільнена реакція на подразники
- Генералізований характер відповіді на подразники
- Іррадіація збудження
- Переважання підкірки обумовлює тремор, здригання

Недосконалість терморегуляції

- Схильні до гіпотермії (знижена теплопродукція та підвищена тепловіддача внаслідок відсутності підшкірної основи, флексорної пози)
- Схильні до перегріву в кувезі (відсутні пітні залози)
- Не реагують підвищенням температури на патологічний процес

Органи дихання

- ВДШ вузькі
- Діафрагма стоїть високо
- Ребра розміщені горизонтально
- Сурфактант швидко руйнується
- Дихання нерегулярне (апное), поверхнєве, ослаблене

Серцево-судинна система

- Відносно зріла, т.я. функціонує на ранніх етапах в/у розвитку
- Ембріокардія
- Лабільність частоти скорочень
- Синдром повернення фетального кровотоку
- ЕКГ – правограма, низький вольтаж, високий зубець Р, зглажений інтервал S-T

Шлунково-кишковий тракт

- Малий об'єм і вертикальне положення шлунку
- Кардіальний відділ недорозвинутий (зригування)
- Недостатня ферментативна активність шлунку, підшлункової залози, жовчі
- Дефіцит біфіда-флори

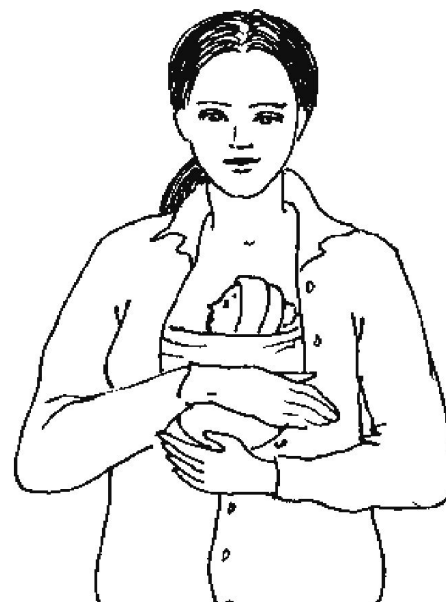
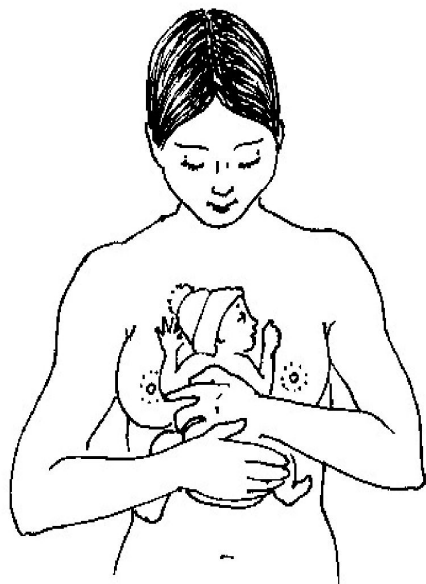
Ендокринна система

- Транзиторний гіпотиреоз
- Незрілість наднирників, відсутність циркадних ритмів
- Порушення регуляції в системі гіпофіз - щитоподібна залоза – наднирники
- Схильність до гіпоглікемії

Тепловий режим

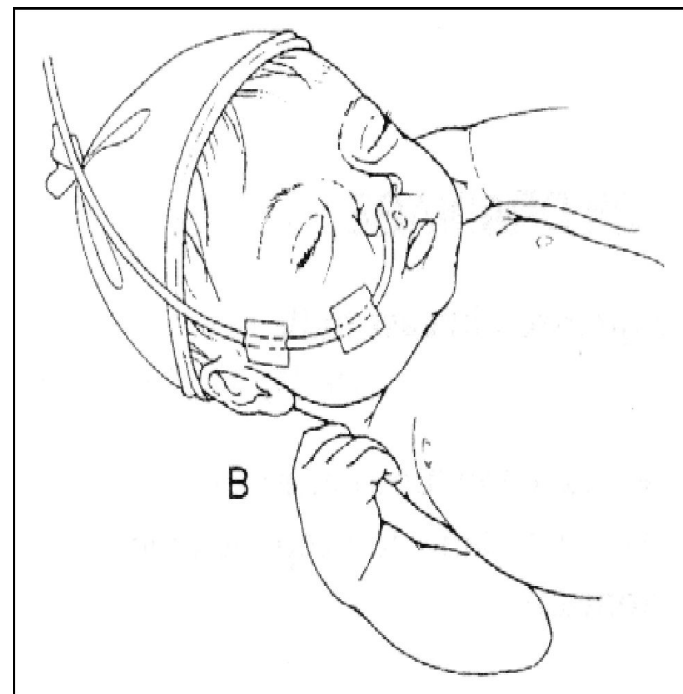
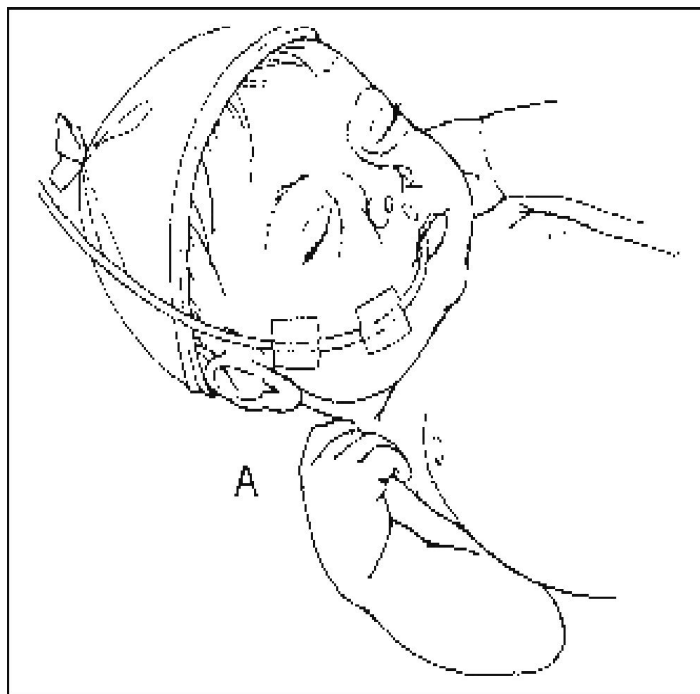
Мама-кенгуру

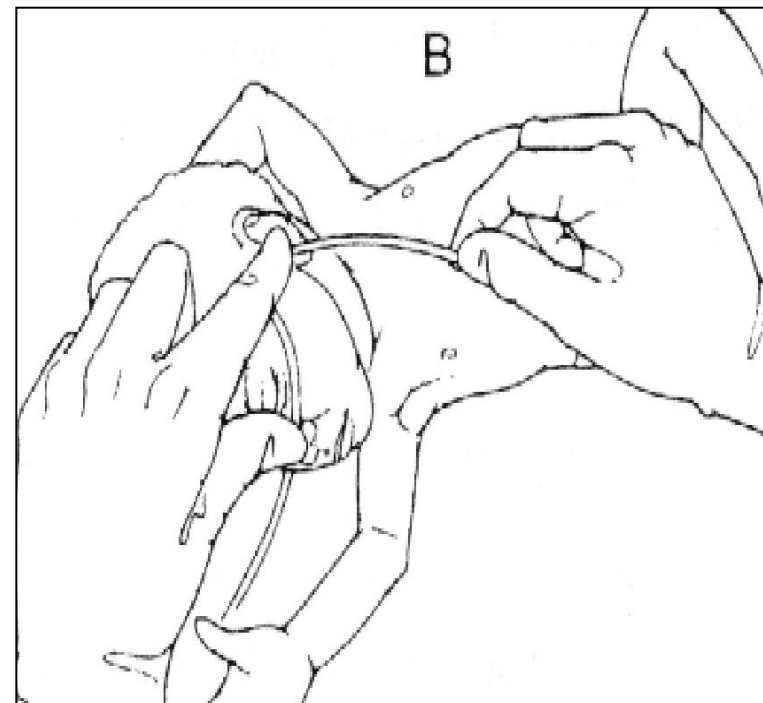
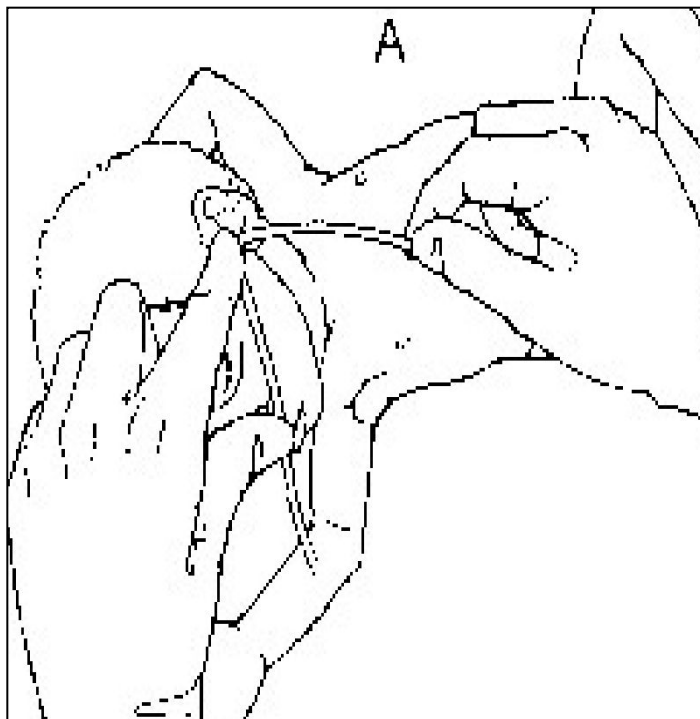
Вигодовування

Термін гестації	Засіб ентерального годування
До 30 тижнів	Через зонд
30-33 тижнів	Через зонд або з чашечки
34-35 тижнів	Годування грудьми або з чашечки
> 36 тижнів	Годування грудьми

Способи введення зонда

Визначення довжини зонда

Орієнтовна кількість молока на 1 годування в залежності від віку та маси тіла

Маса при народженні, грами	Кількість годувань	Кількість молока на 1 годування						
		1 доба	2 доба	3 доба	4 доба	5 доба	6-13 доба	14 доба
1000	12	5 мл/кг	7 мл/кг	8 мл/кг	9 мл/кг	10 мл/кг	11-16 мл/кг	17 мл/кг
1250	12	6 мл/кг	8 мл/кг	9 мл/кг	11 мл/кг	12 мл/кг	14-19 мл/кг	21 мл/кг
1500	8	12 мл/кг	15 мл/кг	17 мл/кг	19 мл/кг	21 мл/кг	22-23 мл/кг	35 мл/кг
1750	8	14 мл/кг	18 мл/кг	20 мл/кг	22 мл/кг	24 мл/кг	26-42 мл/кг	45 мл/кг
2000	8	15 мл/кг	20 мл/кг	23 мл/кг	25 мл/кг	28 мл/кг	30-45 мл/кг	50 мл/кг